

Posudok konzultantky na diplomovú prácu

bc. Sone Kovárikovej

Literárne, poetologické a estetické súvislosti tvorby Jána Smreka

Téma diplomovej práce napovedá, že sa výklad autorskej dielne konkrétneho básnika slovenskej literatúry uskutoční na pôdoryse vývinového kontextu a ukotví sa v teórii a literárnej estetike autorského básnického textu Jána Smreka.

Problém a zámer obsiahnutý v téme diplomovej práce smeroval k prepojeniu širšieho (vývinového) záberu do slovenskej poézie predovšetkým prvej polovice 20. storočia s vyhraneným prístupom diplomantky k literárnohistorickému pôdorysu dobového konceptu národnej lyrike a jej inšpirácie iniciovanej z európskeho literárneho prostredia v tvorbe básnika Smreka a vyústi do diplomantkinho teoretického (poetologického, estetického) a sémantického (interpretačného) prístupu ku genologicky, literárnoesteticky a k voči básnickým postupom vnútorne otvorenému súboru poézie Jána Smreka.

Voľba diplomantky pri riešení témy diplomovej práce spočívala v jej rozhodnutí, či zvolí žáner autorského profilu, ktorý pojme tvorbu ako celok, alebo sa rozhodne pre časové kritérium a vymedzí básnický systém Jána Smreka prierezom jeho žánrového, poetologického a estetického vyrovnávania sa s pohybom vo vlastnej autorskej tvorbe a s inšpiráciami európskeho básnického sveta, teda že objasní zvláštnosti vývinového obdobia v slovenskej poézii minulého storočia, vyrovná sa s funkciou motívov, lyrického subjektu z istého (diplomantkou zvoleného) úseku Smrekovej prítomnosti v slovenskej literatúre 20. storočia a bude sa mu venovať dôkladne, ale predovšetkým osobnostne v súlade s vedomosťami z literárnej vedy a recepcie básnického textu zvoleného autora.

Diplomantka sa rozhodla pre kombináciu dvoch možností, v ktorých sa nerovnomerne a bez osobnostného interpretačného vkladu odvíjaného z teórie básnického textu do svojej práce s textom, teda „prepája“ vývinovú časť i Jána Smreka v literárnom živote, v nej pracuje s dostupnými informáciami z odbornej literatúry a druhú časť, bez väzby na prvú expozičnú časť, tvorí exkurzia do epickej = príbehovej časti jeho poézie (zvolila vydavateľský kľúč vybraných spisov), čo nie je na prekážku, ak sa skutočne výklad precízne sústreďí na teóriu básnického textu. V tejto línii práce s témou diplomovej práce a Smrekovou básnickou dielňou ostala diplomantka dlžná doslova „všetko“, čo jej poetológia a básnický koncept Jána Smreka ponúkali. Isto jej v tom mohli pomôcť podnety a prieniky citovaných literárnych vedcov, na ktorých sa odvoláva, ale nevyužije ich podnety na svoju výpravu do Smrekovho textu, naopak sa na získané – sekundárne - informácie „adaptuje“.

Kompozične diplomovú prácu diplomantka vybuodovala na kategórii autorského času Jána Smreka, čo platí po ten okamih, kým sa nerozhodne pre komentované „čítanie“ a prerozprávanie zvolených básnických textov. S neporozumením – zámer- realizácia - sa stretol jej zámer recepcie Smrekovej poézie na stredných školách (nie je jasné, v ktorých a kde, percentuálne výstupy nevypovedajú o čitateľskej recepcii to, čo diplomatka pravdepodobne od „ankety“ očakávala).

. Napokon všetko, čo nateraz zachytáva premárnenú príležitosť v diplomovej práci, dá sa úspešne doplniť pri obhajobe práce, ktorú odporúčam:

- 1/ literárnohistorický kontext pre slovenskú lyriku v 20. storočí: zachytiť presuny v estetike, poetológii a žánrovej schéme v dvoch vývinových blokoch: medzivojnová literatúra, literatúra po roku 1945. Tretí vývinový blok slovenskej literatúry od 90. rokov 20. storočia pre tohto básnika nie je aktuálny, preto ho nepripomínam,
- 2/ vývinové, generačné, estetické hniezdo pre Jána Smreka v prvej a v druhej vývinovej časti 20. storočia – doceniť vnútorný exil v jeho poézii medzi 40. – 50. rokmi 20. storočia,
- 3/ objasniť termíny a poetologický kľúč pre poetiku a estetiku konceptov vitalizmus, symbolizmus, dolorizmus, poetizmus v estetickom systéme slovenskej poézie 20. storočia vo vzťahu k poézii Jána Smreka, čo sa úspešne dá naznačiť periodizovaním jeho tvorby v pripomenutom storočí. V tejto súvislosti sa problematická javí informácia, ktorá Smreka označuje za romantického básnika,
- 4/ ujasniť si druhovú a žánrovú organizáciu Smrekovej poézie: Básnik a žena - neobstojí určenie žánru zbierka, Ave Eva nepatrí do autorskej biografii Jána Smreka,
- 5/ žáner, leitmotív, motív – trópy a figúry – básnický systém a poetológia v tvorbe, ktorú mala zámer interpretovať diplomatka.

Poznámka: diplomatka nevenovala dostatočnú pozornosť grafike a štylistike textu, čo diplomovej práci azda aj uškodilo, zvlášť preto, že jej rodným jazykom je slovenčina.

Diplomovú prácu odporúčam na obhajobu a zvýrazňujem, že je autonómnym autorským dielom diplomantky, preto si treba želať, aby dotiahla otvorené miesta pri obhajobe svojej koncepcie diplomovej práce. **Predloženú diplomovú prácu hodnotím stupňom D.**